

ІСТОРИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТУ ЖИТОМИРСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА - 10 РОКІВ

УДК 94(477)

Сергій Міщук,
Андрій Шевчук
(м. Житомир)

ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ЖИТОМИРСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА: ДО ІСТОРІЇ ЗАСНУВАННЯ

*У статті розглянуто історію заснування історичного факультету
Житомирського державного університету імені Івана Франка.*

Ключові слова: історичний факультет, Житомирський державний
університет імені Івана Франка, викладачі, студенти.

Історичний факультет посідає особливе місце в структурі Житомирського державного університету імені Івана Франка. Адже цей підрозділ (на той час мав назву словесно-історичний) разом із фізико-математичним, природничо-географічним стояв біля витоків університету в 1919 р. У цей же час педагогічна рада новоствореного Волинського педагогічного інституту ухвалила рішення про створення на перспективу також дошкільного та позашкільного факультетів.

Народжений у непростих умовах 1919 р., факультет гідно здолав усі випробування часу й долі, дав путівку в життя багатьом своїм випускникам-історикам.

Питання історії історичного факультету Житомирського державного університету імені Івана Франка розглядало ряд дослідників; їхні розвідки здебільшого мали науково-популярний характер [1].

Історичний факультет створено в липні 2001 року згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 512 від 12 липня 2001 р. та наказу ректора за № 230 від 14 липня 2001 р. До його складу ввійшли кафедри історії України, якою керував доцент П.І. Натикач, та всесвітньої історії, очолюваної кандидатом історичних наук І.І. Ярмошиком. Водночас було засновано раду факультету та деканат. Виконання обов'язків декана факультету було покладено на доцента П.І. Натикача, а заступником декана призначено доцента О.С. Кузьміна [2].

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

" 12 " 04 200 1 р.

№ 512

Про створення історичного
факультету Житомирського
державного педагогічного
університету

Відповідно до Положення про державний вищий заклад освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 1074 від 5 вересня 1996 року, та, враховуючи клопотання Житомирського державного педагогічного університету,

НАКАЗУЮ:

1. Створити в структурі Житомирського державного педагогічного університету історичний факультет в межах асигнувань, передбачених педагогічному університету на поточний рік, і відповідно до його ліцензованого обсягу.

2. Ректору Житомирського державного педагогічного університету (Кучерук І.М.):

2.1. Внести відповідні зміни до Статуту педагогічного університету в установленому порядку;

2.2. Здійснити комплекс організаційних заходів щодо створення зазначеного структурного підрозділу;

2.3. Забезпечити факультет необхідними науково-педагогічними кадрами, матеріально-технічною базою, розробити навчально-методичне забезпечення для здійснення освітньої діяльності на рівні державних стандартів.

3. Контроль за виконанням наказу покласти на департамент вищої освіти (Дмитриченко М.Ф.).

Заступник міністра

М.Ф.Степко

13 04 01

ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Н А К А З

від 14 липня 2001 р.

№ 230

*Про створення
історичного факультету.*

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 12.07.2001 р. № 512
“Про створення історичного факультету Житомирського державного
педагогічного університету”

Н А К А З У Ю :

1. Створити в структурі університету історичний факультет в межах асигнувань, передбачених університету на поточний рік, і відповідно до його ліцензованого обсягу.
2. Виконання обов'язків декана цього факультету покласти на доцента Натикача П.І.
3. Передати в склад новоствореного історичного факультету кафедри всесвітньої історії та історії України.
4. З метою забезпечення навчального процесу та функціонування відповідних служб передати в розпорядження факультету приміщення, розташовані на II-ому поверсі навчального корпусу №4, які використовував фітологічний факультет, та навчальну аудиторію № 103 для читання, лекційних курсів.
5. Проректорам університету /Осадчому М.М., Романюку П.Ф./, деканату історичного факультету /Натикач П.І., завідуючим фаховими кафедрами /Натикач П.І., Ярмошик І.І./ до 30.06.2001 року розробити навчально-методичне забезпечення для здійснення освітньої діяльності на факультеті на рівні державних стандартів.
6. Контроль за виконанням наказу покласти на проректора з навчальної роботи Осадчого М.М.

Ректор університету І.М. Кучерук (підпис)

Архів Житомирського державного університету
імені Івана Франка, ф. б.н., оп. 5, спр. 524, арк.68.

Попри те, що факультет є порівняно молодим, він має тривалі наукові традиції. Адже підготовку вчителів історії було розпочато ще в 1919 році, коли у Волинському педагогічному інституті було створено словесно-історичний факультет. Його першим деканом був відомий історик О.О. Фотинський. Факультет готував учителів історії для неповних середніх шкіл. При ньому було створено спеціалізовані кабінети історії України, всесвітньої історії та археології.

З реорганізацією в 1935 р. педагогічного інституту в учительський словесно-історичний факультет перейменували в гуманітарний. При ньому продовжував функціонувати історичний відділ. А внаслідок наступної реорганізації, коли інститут став педагогічним із чотирирічним терміном навчання, словесно-історичний факультет розділили на мовно-літературний та історичний, що функціонував з 1938 до 1952 року.

Викладачі та студенти історичного факультету брали активну участь у Великій Вітчизняній війні. Гордістю колег і наступних поколінь викладачів та студентів стали заступник директора інституту Ю.О. Ковмір, який був комісаром партизанського з'єднання, студенти факультету Г. Міщенко, який керував диверсійною підривною групою, В. Плотницький, котрий боровся у складі молодіжної підпільної групи Житомирського району, А. Кучинський та М. Бовсунівський – командири зенітно-ракетної установки “Катюша”. Лише студенти третього курсу історичного факультету за участь у бойових діях на фронтах, у партизанських загонах та підпіллі одержали 68 орденів та понад 150 медалей.

У лютому 1944 року почалася відбудова зруйнованого навчального корпусу та студентського гуртожитку інституту. З фронтів повернулися викладачі та студенти, вони активно долучилися до розбудови рідного ВНЗ. 1 вересня 1944 року історичний факультет прийняв на навчання перших студентів, а вже через рік дипломи вчителя історії отримали десять студентів першого повоєнного випуску факультету.

У 1952 році історичний факультет знову об'єднано з мовно-літературним у філологічно-історичний, а в 1956 році історичний відділ переведено до Луцького педагогічного інституту, і лише в 2001 році історичний факультет відновив свою діяльність.

Улітку 2001 р. ректорат університету виділив історичному факультету частину аудиторій філологічного факультету та зобов'язав розробити до початку нового 2001-2002 навчального року навчально-методичне забезпечення для здійснення освітньої діяльності на рівні державних стандартів [3].

Проминуло десятиріччя напруженої праці колективу історичного факультету Житомирського державного університету імені Івана Франка. У 2011 році – десятиріччя відновлення історичного факультету. За цей час отримали дипломи близько двох тисяч студентів. Нині на стаціонарі навчається більш як 500, а на заочному відділенні – 300 студентів. Історичну освіту отримують слухачі факультету післядипломної освіти.

Сьогодні факультет очолює кандидат історичних наук, доцент А.В. Шевчук, посаду заступника декана з навчальної роботи обіймає кандидат філософських наук О.В. Чаплінська, а заступника декана з виховної роботи – В.І. Дребот, секретарем працює Н.В. Іванцова.

У структурі факультету сьогодні працюють три кафедри: всесвітньої історії та правознавства, історії України та філософії. Їх очолюють відповідно: доктор історичних наук, професор Г.М. Стародубець; кандидат історичних наук, доцент М.В. Кордон; доктор філософських наук, професор П.Ю. Саух.

Список використаних джерел та літератури

1. Див.: Житомирський державний педагогічний університет імені Івана Франка: Історичний нарис. – К.: Техніка, 2002. – С. 69-72; Ювілейна книга: Житомирському державному університету імені Івана Франка – 85 років: Історичний нарис. – Ж.: Косенко, 2004. – С. 184-194; Ювілейне видання: Житомирський державний університет імені Івана Франка. – К.: Логос-Україна, 2009. – С. 93-97; М. Лутай. Історичний факультет: минуле і сьогодення. – Житомир, 2007. – 49 с. та ін.
2. Архів Житомирського державного університету імені Івана Франка, ф. б.н., оп. 5, спр. 524, арк. 68-69.
3. Там само, арк. 68.

SUMMARY

The article examines the history of the base of the historical department of Zhytomyr State University named after Ivan Franko.

Key words: *History Department, Zhytomyr State University named after Ivan Franko, teachers, and students.*

АННОТАЦІЯ

В статье рассматривается история основания исторического факультета Житомирского государственного университета имени Ивана Франко.

Ключевые слова: *исторический факультет, Житомирский государственный университет имени Ивана Франко, преподаватели, студенты.*